Український державний університет імені Михайла Драгоманова
Соціально-гуманітарний факультет

РОБОЧА ПРОГРАМА ВИБІРКОВОЇ ДИСЦИПЛІНИ (СИЛАБУС)

Академічне писмо та управління дослідницькими проектами

(назва навчальної дисципліни)

В 10 Філософія

(назва освітньої програми)

Рік __2026-2027____, семестр __3_____*

Форма навчання (*денна, заочна, вечірня*) *

Галузь знань*В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Спеціальність*В 10 Філософія
(шифр, назва)

Третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти

Кафедра та викладач	Кафедра ___соціальної філософії, філософії освіти та освітньої політики_____ Викладач/викладачі: ___**Матусевич Тетяна Володимирівна** Лінк на профіль викладача на сайті факультету чи у Google Scholar: https://scholar.google.com.ua/citations?user=z3d8bmsAAAAJ&hl=en E-mail: (адреса корпоративної пошти викладача): t.v.matusevych@udu.edu.ua

I. Основна мета/цілі навчання	*Сформувати у здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти здатність створювати якісні академічні тексти відповідно до міжнародних стандартів наукової комунікації, планувати та реалізовувати дослідницькі проєкти, керувати їхнім життєвим циклом, а також ефективно презентувати результати досліджень у фахових виданнях і грантових заявках.*		
II. Дисципліна в структурі ОП*	*Навчальна дисципліна вибіркова* *Дисципліна за вибором аспіранта*		
III. Обсяг навчальної дисципліни	*Кількість кредитів*	*3*	*3*
	Загальна кількість годин	*90*	*90*
	Лекційні заняття	*16*	*10*
	Семінарські/практичні заняття	*20*	
	Самостійна робота	*54*	*80*
IV. Короткий зміст навчальної дисципліни	**Модуль 1. Академічне письмо як форма філософського мислення.** У модулі розглядається академічне письмо не лише як техніка оформлення тексту, а як спосіб дисциплінованого мислення та аргументації. Аналізуються вимоги до структури наукового тексту, логіки викладу, роботи з джерелами та академічної доброчесності. Особлива увага приділяється тому, як філософські ідеї перетворюються на чітко структурований науковий текст, здатний витримувати критику експертного середовища. Обговорюються особливості написання оглядів літератури, теоретичних розділів і формулювання дослідницької проблеми.		

	Модуль 2. Методологія та планування дослідницького проекту. Модуль присвячений розробці дослідницького проекту від ідеї до плану реалізації. Розглядаються способи формулювання мети, завдань, гіпотез і методів дослідження, а також критерії обґрунтованості методологічного вибору. Аналізуються етапи життєвого циклу проекту, управління ресурсами та ризиками. Здобувачі опрацьовують навички складання плану дослідження, визначення етапів роботи та підготовки проектної документації з урахуванням філософської специфіки дослідження. **Модуль 3. Управління дослідницькими проектами та наукова комунікація.** У модулі розглядаються практичні аспекти управління дослідницькими проектами: підготовка грантових заявок, робота з рецензуванням, презентація результатів і публікаційна стратегія. Аналізуються етичні виміри наукової комунікації, відповідальність дослідника за якість і достовірність результатів, а також особливості міждисциплінарної та міжнародної співпраці. Завершальна частина модуля включає підготовку власного фрагменту проекту або грантової заявки з обґрунтуванням його наукової значущості.
V. Результати навчання	РН2. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми філософії державною та іноземною мовами, оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях. РН3. Ефективно застосовувати у фаховій діяльності знання основних положень теоретичної і практичної філософії, історії світової та вітчизняної філософської думки, а також основних напрямів та провідних тенденцій у сучасній світовій філософії. РН6. Глибоко розуміти загальні принципи та методи філософських наук, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері філософії та у викладацькій практиці. РН8. Розробляти та реалізовувати наукові та інноваційні проєкти, які дають можливість створити цілісне нове знання та професійну практику і розв'язувати значущі наукові проблеми філософії з врахуванням соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів. РН9. Організовувати і здійснювати освітній процес у сфері філософії, його наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, застосовувати ефективні методики викладання навчальних дисциплін. РН10. Продукувати нові системоутворюючі знання на перетині фундаментальних проблем філософії та сучасних суспільних трансформацій в Україні та світі, гнучко моделюючи власну дослідницьку траєкторію відповідно до специфіки обраного наукового напряму (від класичного історико-філософського академізму до культурно-антропологічних чи соціально-освітніх студій), та верифікувати їх у сучасному науковому дискурсі.
VI. Порядок і критерії оцінювання	**Поточний контроль:** Підготовка та активна участь у практичних (семінарських) заняттях. Опрацювання визначених викладачем матеріалів до кожної теми. Підготовка коротких тематичних доповідей або презентацій. Участь у дискусії та формулювання проблемних питань. Доповнення висловлювань колег, критичні зауваження щодо матеріалу. Оцінювання: відвідування та участь на шести заняттях, кожне з яких передбачає максимально 5 балів. У сумі за цей вид роботи можна отримати максимум 30 балів. Підготовка проектної грантової заявки (або її фрагменту). Оцінюється обґрунтованість мети і завдань, логічність структури, відповідність методології, реалістичність плану, дотримання академічних стандартів і вимог до грантових заявок. Максимальна оцінка – 40 балів. Підсумковий контроль здійснюється у формі усного заліку (до 30 балів). **Критерії оцінювання.** Під час усних відповідей: повнота розкриття питання; логіка викладення та культура мовлення; аргументованість; використання основної та додаткової літератури; аналітичні міркування, вміння робити порівняння та висновки. Оцінку 5 балів здобувач отримує за системне розуміння теми, обґрунтування позиції на основі різних джерел та висловлення оригінальної авторської позиції. Оцінка 4 бали ставиться за комплексне розуміння теми з незначними огріхами. Оцінка 3 бали – за базове розуміння теми. Оцінка 2–1 бал – за поверхове розуміння, фактичні помилки або порушення академічної доброчесності. Під час підготовки грантової заявки: повнота обґрунтування

	актуальності та мети; логічність і реалістичність завдань і плану; відповідність методології дослідницькій проблемі; чіткість очікуваних результатів; дотримання вимог академічної доброчесності та технічного оформлення. Робота, що демонструє глибоке опрацювання, чітку структуру та реалістичний план, оцінюється до 40 балів. За наявності суттєвих недоліків у структурі, методології чи оформленні оцінка знижується. **Рівень відповідності критеріям** **Творчий рівень (90–100 балів)** засвідчує, що здобувач повністю засвоїв зміст навчальної дисципліни, вільно орієнтується у філософських категоріях, концептах і першоджерелах, демонструє здатність до самостійного критичного мислення, інтерпретації складних філософських проблем, вміє зіставляти позиції різних авторів, формулювати оригінальні судження, аналітично осмислює явища сучасності. Його відповіді аргументовані, структуровані, містять посилання на актуальні джерела, а мова вирізняється логічністю, стилістичною витонченістю та академічною точністю. **Високий рівень (80–89 балів)** передбачає достатнє й впевнене володіння змістом навчальної дисципліни, виконання всіх навчальних завдань, здатність логічно й послідовно викладати матеріал, залучати джерела, здійснювати елементи аналізу й порівняння. Здобувач уникає грубих помилок, проте іноді допускає неточності в інтерпретації понять чи джерел. Аргументація здебільшого переконлива, хоча може бракувати глибини чи оригінальності. **Достатній рівень (70–79 балів)** характеризує засвоєння навчального матеріалу в повному обсязі, але з нерівномірною глибиною. Здобувач здатний працювати з поняттями та джерелами, частково застосовує аналітичні підходи, проте висновки часто залишаються поверховими або надто загальними. У структурі відповідей трапляється алогічність, недостатня аргументованість, а використання літератури обмежене переважно базовими джерелами. **Задовільний рівень (65–69 балів)** свідчить про загальне ознайомлення з навчальним матеріалом. Здобувач виявляє формальне засвоєння змісту дисципліни, відповіді фрагментарні, часто відтворюють лише базові визначення без належної аналітики. Розуміння термінології обмежене, зв'язок між поняттями встановлюється з труднощами, у викладі наявні стилістичні та логічні огріхи. **Низький рівень (60–64 бали)** означає, що навчальна дисципліна опанована лише на елементарному рівні. Здобувач не демонструє цілісного бачення філософських проблем, намагається відтворити окремі фрагменти матеріалу, часто допускає фактичні помилки, не володіє базовою термінологією або використовує її неправильно. Аргументація відсутня або замінена переказом без критичного осмислення. **Незадовільний рівень (35–59 балів)** надає змогу повторно складати залік. Він вказує на недостатнє засвоєння більшості тем, відсутність системного підходу до вивчення дисципліни, слабке розуміння понять, невміння логічно й послідовно формулювати власну позицію. Відповіді, як правило, спонтанні, неструктуровані, спираються лише на загальні уявлення без фактичної основи. **Рівень 0–34 бали** потребує обов'язкового повторного вивчення дисципліни. Здобувач не виконав основних завдань курсу, не засвоїв навчальний матеріал, не проявив здатності до самостійної роботи, аналітичного мислення та академічного викладу. Відсутність відповідей або їх непридатність до оцінювання також є підставою для нарахування цього рівня балів.
VII. Політика курсу*	Курс передбачає дотримання загальних правил взаємодії, спрямованих на створення комфортного й продуктивного освітнього середовища. Під час занять очікується дотримання принципів взаємоповаги, активна участь у дискусіях, уважне слухання та відкритість до різних точок зору. Дотримання дедлайнів є важливою складовою академічної відповідальності. Усі завдання мають бути виконані та подані в зазначений термін, зокрема це стосується реферату/есе. У разі поважних причин пропуску чи несвоєчасного подання завдань здобувач зобов'язаний надати обґрунтування. Перескладання передбачається лише в усній формі, оскільки курс акцентує увагу на формуванні та розвитку комунікативних умінь, уміння висловлювати аргументовану позицію, брати участь в академічному діалозі. Викладач надає зворотній зв'язок щодо якості виконання завдань, участі в заняттях та інших аспектів навчального процесу. **Використання інструментів штучного інтелекту** (зокрема, ChatGPT, Grammarly, DeepL, Google Bard та інших) під час навчального процесу допускається виключно як допоміжний засіб для кращого розуміння матеріалу, формування структури думок, редагування текстів або перекладу. Однак здобувачі освіти зобов'язані самостійно опрацьовувати теми, формулювати власні міркування та виконувати письмові й усні завдання. Категорично заборонено використовувати ШІ для автоматичного генерування рефератів, відповідей на екзаменаційні білети або

	створення презентацій без критичної перевірки та осмислення змісту. У разі виявлення автоматично згенерованих і неосмислених текстів без авторської переробки та коректного цитування джерел, робота вважається такою, що не відповідає академічним стандартам, і не допускається до оцінювання. Здобувачі мають чітко вказувати, якщо при виконанні завдання було використано ШІ, зазначивши його роль (наприклад: «структуровано за допомогою ChatGPT», «перекладено через DeepL» тощо). Таке прозоре використання є елементом академічної доброчесності. Порушення цієї політики може бути розцінене як академічна нечесність і тягне за собою відповідні наслідки згідно з нормативними документами закладу освіти.
VIII. Основні інформаційні ресурси	*Зазначають кілька основних джерел (підручники, посібники, статті, монографії, інтернет-ресурси тощо) для вивчення навчальної дисципліни** Ewers R. M. Project Management for Academic Researchers. London: Bloomsbury Academic, 2026. Noy S. Project Management for Researchers: A Practical, Stress-Free Guide to Getting Organized. Ann Arbor: University of Michigan Press, 2024. 238 p. DOI: 10.3998/mpub.12865688. Paprica P. A. Research Project Management and Leadership: A Handbook for Everyone. Toronto: University of Toronto Press, 2024. Mewburn I., Thomson P., Kara H., Grant A. Managing Your Research Project: A Guide for Researchers. London: Routledge, 2026. Strang K. D., Vajjhala N. R. Applying Project Management in a Large Academic Research Team Book Publication. In: Project Management for European, Asian and African Practitioners. Cham: Springer, 2025. P. 279–303. Matusevych T., Demeshkant N., Trusz S. Factor structure of academic resilience among Polish and Ukrainian students involved in remote education caused by Covid-19 and military aggression. Scientific Reports. 2024. Vol. 14. Art. 1000. DOI: 10.1038/s41598-024-51388-x. Ober J., Matusevych T., Strutynska O. From challenges to opportunities: Using ICT and AI in Ukrainian education in times of pandemic and War. Journal of Open Innovation: Technology, Market, and Complexity. 2025. Art. 100639. Matusevych T., Romero M., Strutynska O. Citizenship, censorship, and democracy in the age of artificial intelligence. In: Creative applications of artificial intelligence in education. Cham: Springer, 2024. P. 57–71. Matusevych T., Zadorozhna O. Innovative approaches in citizenship education research: Conceptual perspectives and ethical cautions. Studia Warmińskie. 2023. Vol. 60. P. 93–103. DOI: 10.31648/sw.9566. Ober J., Rusakov S., Matusevych T. The effects of the war in Ukraine on the environment of Ukrainian artists: An evaluation by a diagnostic survey. Media, War & Conflict. 2026. Vol. 19. No. 1. P. 3–26. DOI: 10.1177/17506352241269604

Обговорено та затверджено на засіданні кафедри __соціальної філософії, філософії освіти та освітньої політики, пр. №_1__ від __26 серпня 2026 р__

***** Не є обов'язковим структурним елементом робочої програми навчальної дисципліни (силабуса). Також за рішенням гаранта та науково-методичної ради факультету/інституту відповідно до специфіки освітньої програми, в межах якої викладається навчальна дисципліна, можуть бути додані інші структурні елементи робочої програми навчальної дисципліни (силабуса) або змінено її технічне оформлення